

Projekt "MIO-gruppen"

Gruppen mot Misshandel och Omsorgssvikt

- Ett projekt ägnat att genom ökad kompetens och mental beredskap på bästa sätt ta hand misshandlade barn och deras familjer

Bakgrund

Barnmisshandel är ett vanligt sjukdomstillstånd men av okänd omfattning. Det är rimligt att anta att barn misshandlas mycket oftare än vad vi tror. Vi vet att i USA är barnmisshandel, näst efter plötslig spädbarnsdöd, den vanligaste dödsorsaken under de första 6 månaderna medan hos småbarn mellan 1 och 5 år är det bara trafikolyckor som är en vanligare dödsorsak än misshandel. Det finns inga skäl att tro att förhållandena skall vara radikalt annorlunda i Sverige. Det är också rimligt att utgå från att många fall av misshandel förblir oupptäckta, trots en god barnsjukvård i Sverige.

En av de viktigaste orsakerna till att många fall av barnmisshandel förblir oupptäckta är okunnighet bland läkare och annan sjukvårdspersonal om de fynd och symtom som skall föranleda misstanke om misshandel. En annan kanske ännu viktigare faktor är de starka psykologiska försvarsmekanismer som gör även erfarna läkare obenägna att acceptera misshandel som den sannolika orsaken till de fynd och symtom som ett sjukt barn uppvisar. Det är mycket lättare att leta efter ovanliga men socialt accepterade orsaker till sjukdomen än en mera sannolik men tabubelagd orsak som misshandel. De allvarliga konsekvenser som det innebär att ställa respektive förbise diagnosen barnmisshandel kan jämföras med de gäller för diagnosen tumörsjukdom. Om diagnosen förbises kan utgången bli katastrofal medan följderna av en korrekt ställd diagnos innebär alltid mycket långtgående och potentiellt riskfyllda konsekvenser för en hel familj.

De två viktigaste metoderna för att förbättra omhändertagandet av misshandlade barn är dels utbildning del praktiskt och emotionellt stöd till den sjukvårdspersonal som kommer i kontakt med dessa barn. Det är mot denna bakgrund som bildandet av Mio-gruppen vid ALB skall ses och värderas.

Verksamhetsidé

För att kunna ge både utbildning och stöd har Mio-gruppen bildats, en brett sammansatt grupp innehållande hög professionell kompetens inom alla de medicinska och

Mio-gruppen

Gruppen mot Misshandel
och omsorgssvikt

beteendevetskapliga specialiteter som kan komma att bli aktuella vid kontakten med misshandlade barn och deras familjer respektive den sjukvårdspersonal som är inblandade. Gruppen har karaktären av ett nätverk och har hittills haft en mycket lös organisation och gruppen existerar egentligen endast då den samlas.

Mio-gruppens arbetsuppgifter omfattar och skall omfatta följande områden:

- Mio-gruppen har tagit fram ett detaljerat vårdprogram mot barnmisshandel, att använda i situationer när såväl fysisk, sexuell som psykisk misshandel skall misstänkas.

Vårdprogrammet innehåller handlingslistor beträffande alla tänkbara diagnostiska metoder, dokumentation av skador, kontakter med myndigheter samt råd beträffande förhållningssätt gentemot patienten och dess anhöriga.

- I varje situation där misshandel misstänks hamnar både läkare och annan vårdpersonal i en ohållbar situation att vara både vårdgivare och myndighetsperson - "anmälare". Gruppen bör förfoga över resurser som gör det möjligt för sjukvårdspersonalen att separera dessa två roller så att omvårdnaden av barn och familj kan optimeras utan att de rättsmedicinskt nödvändiga åtgärderna blir eftersatta.
- Att kunna ge den sjukvårdspersonal som i sitt arbete kommer i kontakt med misshandlade barn och deras familjer stöd med kunskaper men också med emotionell hjälp att i samtal bearbeta traumatiska upplevelser.
- Att bistå med stöd i samband med motanmälningar till HSN.
- Att utveckla riktlinjer och råd för hur etiska dilemman på bästa sätt skall kunna lösas.
- Inrättande av ett kunskapscentrum där litteratur och kompetens koncentreras och utvecklas för att kunna ställas till den behandlande personalens förfogande allt efter behov och ämnesområde.
- Att skapa, utveckla och vidmakthålla ett referensbibliotek med ett innehåll som beaktar alla aspekter på barnmisshandel.

Mio-gruppen

Gruppen mot Misshandel
och omsorgssvikt

- Att bedriva internundervisning av all sjukvårdspersonal som kan komma eller kommer i kontakt med misshandlade barn och deras familjer.
- Att bidra till att kunskapen om barnmisshandel i samhället ökar genom att ställa spetskompetens till förfogande vid skilda informationsinsatser.
- Att arbeta för utökad samarbete med polis och sociala myndigheter samt åklagare med målet att uppnå en bättre återkoppling i enskilda fall men också att åstadkomma en ömsesidig kunskapsöverföring.
- Att utveckla Mio-gruppen till ett nationell kunskapscentra men möjlighet att fungera som resurs till Socialdepartementet och andra nationella institutioner.

Gruppens sammansättning:

Gruppen bör kunna ha en lös organisation av typen nätverk av specialister där endast en medlem har ett mer omfattande engagemang:

- Till gruppen bör fast knytas en sjuksköterska som är den person som ägnar en god del av sin arbetstid åt att koordinera alla gruppens arbetsområden enligt ovan. Denna individ bör ha en mycket god pedagogisk förmåga och kompetens och en personlighet med ett gott mått av empati.

Gruppens övriga medlemmar skall inkludera representanter för skilda medicinska och beteendevetenskapliga specialiteter med kompetens och intresse för ämnet och vilka är beredda att ställa sin tid och kompetens till förfogande för att bistå kollegor som har till uppgift att i akutsjukvården ta hand om misshandlade barn och deras familjer. Inom denna del av gruppen skall finnas kompetens inom följande medicinska och beteendevetenskapliga specialiteter:

Mio-gruppen

Gruppen mot Misshandel
och omsorgssvikt

Petra	Ålmgvist	Rättsmedicinare	Rättsmedicinverket	KI
Margaretha	Erixon	Barnpsykiolog	BUP	ALB
Olof	Fjödmark	Neuroradiolog	Neuroradiologiska kliniken	KS
Bengt	Gustavsson	Neurokirurg	Neurokirurgiska kliniken	KS
Lotti	Helström	Gynekolog	SESAM-mottagningen	KS
Lena	Jacobson	Barnögonläkare	Barnögonmottagningen	ALB
Marianne	Jahnke	Barnläkare	SABH	ALB
Sylvie	Kaiser	Barnradiolog	Barnröntgen, P11	ALB
Anna	Kernell	Barnläkare	Barnkliniken	HS
Britta	Rydh	Kurator	BUP	ALB
Dick	Sjögren	Anestesiolog	Barn-IVA	ALB
Håkan	Svan	Barnneurolog	Neuropediatriiska programmet, P3	ALB
Pär-Johan	Svensson	Barnkirurg	Barnkirurgiska kliniken, P7	ALB
Anders	Vigant	Fotograf	Fotosektionen	KS

Telefonnummer

	Barnröntgen	517 776 00
Bakjour	Barnkirurgi	sök 91252
Bakjour	Barnmedicin	sök 91242
	BUP-teamet	0740-556160 (dagtid)
Bakjour		98620
Framjour	Neurokirurg	71502
E-mail		mlo@ks.se

Mio-gruppen
Astrid Lindgrens Barnsjukhus
Karolinska Sjukhuset

Verksamhetsidé för Mio-gruppen 4 (4)

Senast redigerad 2003-01-09